

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 114.312 van 9 januari 2003  
in de zaak A. 116.709/VII-25.733.**

In zake :       1. August VERBIST,  
                  2. de n.v. AARDAPPELCENTRALE,  
                  3. de n.v. MCCAIN FOODS BELGIUM,  
                  4. de v.z.w. VERBOND VAN GROENTEVERWERKENDE  
                      BEDRIJVEN (VEGEBE),  
                  5. BELGISCHE AARDAPPELHANDEL EN VERWERKENDE  
                      INDUSTRIE E.B.,  
                  die woonplaats kiezen bij  
                  Advocaat Y. LOIX,  
                  kantoor houdende te ANTWERPEN,  
                  Mechelsesteenweg 33

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering.  
dat woonplaats kiest bij  
Advocaat B. BRONDERS,  
kantoor houdende te OOSTENDE,  
E. Beernaertstraat 106.

---

**DE RAAD VAN STATE, VIIe K A M E R,**

Gezien het verzoekschrift dat August VERBIST, de n.v. AARDAPPELCENTRALE, de n.v. MCCAIN FOODS BELGIUM, de v.z.w. VERBOND VAN GROENTEVERWERKENDE BEDRIJVEN (VEGEBE) en de BELGISCHE AARDAPPELHANDEL EN VERWERKENDE INDUSTRIE E.B. op 12 februari 2002 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de omzendbrief van 21 november 2001 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw met betrekking tot de beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater op de openbare riolering met de beleidsaanpak inzake RWZI-exploitatie;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 3 oktober 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 november 2002;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat S. VERNAILLEN die, loco Advocaat Y. LOIX verschijnt voor de verzoekende partijen, en van Advocaat M. BRUGGEMAN die, loco Advocaat B. BRONDERS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de verzoekende partijen of de leden van de verzoekende partijen actief zijn in de groenten- en fruitsector; dat inzonderheid zij bedrijvig zijn op het vlak van het schillen en verwerken van aardappelen, en de aanmaak van groentenconserven en diepvriesgroenten; dat die bedrijven afvalwater produceren dat onder meer in de openbare riolering wordt geloosd; dat de bestreden omzendbrief “met betrekking tot de beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater op de openbare riolering met de beleidsaanpak inzake de RWZI-exploitatie” van 21 november 2001 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2001;

2. Overwegende dat de verzoekende partijen vooraf aanvoeren dat de bestreden omzendbrief verordenend is daar hij nieuwe, dwingende rechtsregels aan de bestaande rechtsorde toevoegt; dat hun desbetreffend betoog neerkomt op wat volgt :

Krachtens de bestaande reglementering hebben de bedrijven de keuze om hun afvalwater te lozen in het oppervlaktewater, mits zelfzuivering, ofwel via het rioleringsnet naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI), met of zonder al of niet gedeeltelijke voorafgaande zelfzuivering. Het Vlarem II voorziet immers uitdrukkelijk in de mogelijkheid om bedrijfsafvalwaters naar een RWZI te lozen.

De bestreden omzendbrief brengt daarin verandering: hij legt een verplichting tot zelfzuivering op aan de “P-bedrijven”, alsmede aan een onbepaald aantal niet P-bedrijven. P-bedrijven zijn de prioritaire bedrijven. Het gaat in essentie om bedrijven met een grote vuilvracht en/of met een negatieve invloed op de RWZI-exploitatie. De verplichting tot zelfzuivering brengt mee dat P-bedrijven en een gedeelte van de niet P-bedrijven verplicht zijn om te lozen in oppervlaktewater en zullen moeten afkoppelen van de riolering. De verwerende partij schijnt trouwens zelf zeer goed te beseffen dat de omzendbrief geen loutere interpretatie inhoudt van VLAREM II maar integendeel nieuwe verplichtingen oplegt, nu hij uitdrukkelijk in overgangstermijnen voorziet. Een louter interpretatieve omzendbrief behoeft immers geen overgangstermijn.

Bovendien bevat de bestreden omzendbrief tevens een geheel nieuwe, nergens anders voorkomende, verbindende regeling aangaande de mogelijkheid en de wijze van sluiten van contracten met de N.V. AQUAFIN, met name wat betreft de exploitatiecontracten voor valoriseerbare afvalwaterstromen, uitbreiding RWZI en leidingen. De omzendbrief bepaalt hoe, met welk advies, binnen welke termijn en door wie hierover zal worden beslist. Aldus wordt een verbindende regeling terzake uitgewerkt waarvan geen woord terug te vinden is in de bestaande milieureglementering.

Tenslotte wordt door middel van de omzendbrief een administratieve opvolgingscommissie afvalwater (ADOPA) opgericht. Ook hierbij betreft het niet louter de interpretatie van een bestaande reglementering, nu het een nieuwe commissie met eigen bevoegdheden betreft.

Dat de omzendbrief beoogt bindende bepalingen op te leggen vloeit rechtstreeks voort uit de terzake in de omzendbrief opgenomen ondubbelzinnige bewoordingen. De omzendbrief schrijft expliciet zijn onvoorwaardelijke naleving voor. Uit het veelvuldig gebruik van imperatieven blijkt zijn verordenend karakter. De omzendbrief voorziet ook in een eigen handhavingsorgaan, met name ADOPA;

3. Overwegende dat in de nota de verwerende partij betwist dat de bestreden omzendbrief een verordenend karakter zou hebben; dat zij betoogt dat de bestreden omzendbrief interpretatief is ten aanzien van de instanties die belast zijn met de uitvoering van het afvalwaterbeleid, dat de omzendbrief beoogt op een gestructureerde en coherente wijze uitvoering te geven aan de vigerende beleidsaanpak zoals deze is vastgesteld door diverse decreten en besluiten, dat nergens in de omzendbrief is bepaald dat deze een sectoroverkoepelende wijziging

en aanvulling vormt van de bepalingen van Vlarem II, dat integendeel in de omzendbrief wordt gesteld dat de handleiding de leidraad vormt voor de bij het afvalwaterbeleid betrokken instanties met het oog op de evenwichtige beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater met de exploitatie van openbare RWZI's, dat de omzendbrief een beleidsaanpak beoogt en eigenlijk verwijst naar het vergunningenkader waarbinnen de beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater op de openbare riolering dient te gebeuren; dat daarop de verwerende partij de beleidslijnen van de omzendbrief schetst; dat zij onder meer aanstipt dat er overleg zal plaatsvinden en dat redelijke termijnen dienen te gelden wat betreft de afkoppeling en dat de ADOPA de omvorming betreft van een ambtelijke werkgroep die een louter administratieve, adviserende opvolgingscommissie is; dat na de analyse van de omzendbrief de verwerende partij besluit dat deze niet bedoeld is om onmiddellijk rechtsgevolgen in het leven te roepen, dat de omzendbrief geen rechtsregels schept die de beleidslijnen hic et nunc realiseren, dat het afkoppelingsbeginsel geval per geval dient bekeken te worden, op basis van een overleg tussen partijen en met in achtnaam van het al dan niet bestaan van alternatieve oplossingen, dat "het (...) in casu dan ook louter (gaat) om gedragslijnen te hanteren door de bestuursoverheid die bevoegd is om te beslissen in de concreet te regelen gevallen", dat de bestreden omzendbrief geen verordenende bepalingen bevat en geen rechtstreeks en onmiddellijk gevolg heeft voor verzoekers zodat de vordering tot schorsing onontvankelijk is;

4.1. Overwegende wat de formele kant van de zaak betreft, dat de omzendbrief is verschenen in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2001, onder de categorie "officiële berichten" en dus niet onder de andere categorieën "wetten, decreten, ordonnances en verordeningen" en "andere besluiten"; dat de omzendbrief is gericht "aan alle provinciegouverneurs" en ter kennisgeving aan "de leden van de Bestendige Deputaties, de diensten en instanties belast met de uitvoering van de in deze omzendbrief opgenomen bepalingen, de Colleges van Burgemeester en Schepenen, de N.V. AQUAFIN" en dat hij niet rechtstreeks gericht is tot particulieren, dat hij geen termijnen van inwerkingtreding omvat noch in sancties voorziet bij de niet-naleving ervan; dat vanuit formeel opzicht de omzendbrief zich niet als verordenend aandient;

4.2.1. Overwegende, wat de inhoudelijke kant van de zaak betreft, dat het wettelijk kader waarbinnen de bestreden omzendbrief te situeren valt, zich aandient als volgt :

In uitvoering van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging zijn in hoofdstuk 2.3 van Vlarem II milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren opgenomen. Zij omvatten basismilieukwaliteitsnormen voor alle oppervlaktewateren, die overeenkomstig artikel 2.3.1.1 van Vlarem II zijn opgenomen in de bijlage 2.3.1, en bijzondere milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren bestemd voor drinkwaterproductie (overeenkomstig artikel 2.3.2.1 opgenomen in artikel 1 van de bijlage 2.3.2), zwemwater (overeenkomstig artikel 2.3.3.1 opgenomen in de bijlage 2.3.3), viswater (overeenkomstig artikel 2.3.4.1 opgenomen in bijlage 2.3.4) en schelpdierwater (overeenkomstig artikel 2.3.5.1 opgenomen in de bijlage 2.3.5).

Het Vlarem II vermeldt onder de afdeling 2.3.6 ook de beleidstaken betreffende de realisatie en de handhaving van de milieukwaliteitsnormen. In essentie houden deze onder meer in dat de Vlaamse Milieumaatschappij metingen doet en programma's opstelt ter vermindering van de verontreiniging van de oppervlaktewateren door bepaalde gevaarlijke stoffen. In uitvoering van die programma's worden de emissienormen in de milieuvergunningen berekend op basis van de vastgestelde milieukwaliteitsnormen. De Vlaamse Milieumaatschappij stelt ook tweejaarlijks een programma op voor de behandeling van het stedelijk afvalwater.

Hoofdstuk 5.3 van Vlarem II heeft betrekking op "het lozen van afvalwater en koelwater". Afdeling 5.3 handelt over "bedrijfsafvalwaters". Artikel 5.3.2.1 bepaalt normen voor de lozing van bedrijfsafvalwater van bepaalde bedrijfstakken in oppervlaktewater. Tot die bedrijfstakken behoren onder meer "vervaardiging van producten op basis van groenten en fruit" en "verwerking van aardappelen". Op het eerste gezicht zijn de verzoekende partijen of hun leden in die sectoren actief. Alvorens mag geloosd worden in oppervlaktewater dient het bedrijfsafvalwater een voorbehandeling te hebben ondergaan.

Artikel 5.3.2.2 heeft betrekking op de lozingen van bedrijfsafvalwater in de openbare riolering. Blijkens die bepaling dienen de bedrijfsafvalwaters voor ze geloosd worden in een opvangsysteem of in een afvalwaterbehandelingsinstallatie voor stedelijk afvalwater ten minste een zodanige voorbehandeling te hebben ondergaan als nodig is om, onverminderd de emissiegrenswaarden van Vlarem II, aan een reeks voorwaarden te voldoen.

Artikel 5.3.2.4, § 1 bepaalt wat volgt :

"In afwijking van de algemene emissiegrenswaarden vastgesteld in hoofdstuk 4.2, gelden voor de lozingen van bedrijfsafvalwaters in functie van de aard van de bedrijvigheid voor de lozingen :

- in openbare riolering gelegen in een zuiveringszone A of B, de in bijlage 5.3.2. bepaalde emissiewaarden voor lozing in openbare riolering;

- in openbare riolering gelegen in een zuiveringszone C en in oppervlaktewater, de in bijlage 5.3.2 bepaalde emissiegrenswaarden voor de lozing in oppervlaktewater;
- bijlage 5.3.2 omvat de sectorale lozingsvoorwaarden voor bedrijfsafvalwater (bv. 1°: aardappelverwerking; 17°: groentenconserven)”.

Artikel 5.3.2.4, §2 bepaalt onder meer:

“Indien dit nodig is om de voor het ontvangende water geldende kwaliteitsnormen te kunnen bereiken, worden overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.3.0.1 in de milieuvergunning emissiegrenswaarden opgelegd die strenger zijn dan de algemene of sectorale voorwaarden.”

Ook zijn volgende artikelen van Vlarem I van belang voor het onderzoek van de exceptie. Artikel 20 van Vlarem I somt de adviesverlenende overheidsorganen op. Daartoe behoort de Vlaamse Milieumaatschappij.

Artikel 45, §1 van Vlarem I bepaalt dat de bevoegde overheid bij gemotiveerde beslissing de in de lopende vergunningen opgelegde voorwaarden kan wijzigen of aanvullen, onder meer op verzoek van de in artikel 20 vermelde adviesorganen in zoverre deze bevoegd zijn voor adviesverlening met betrekking tot een bepaalde inrichting (artikel 45, § 1, 2°). In concreto komt dit er op neer dat de Vlaamse Milieumaatschappij t.a.v. van inrichtingen die afvalwater lozen om een wijziging of aanvulling van de vergunningsvoorwaarden kan verzoeken bij de overheid die de vergunning verleende.

4.2.2. Overwegende, wat de lozing van afvalwater betreft, dat de notie exploitatievoorwaarden lijkt te slaan zowel op het medium waarin wordt geloosd als op de emissie- en andere voorwaarden waaraan de lozing moet voldoen; dat dienvolgens prima facie moet worden besloten dat op grond van artikel 45, § 1, 2°, van Vlarem I de Vlaamse Milieumaatschappij een herziening van een lopende vergunning kan vragen die erin bestaat de exploitant te verplichten over te gaan tot lozing in de oppervlaktewateren in plaats van in de riolering; dat de overheid die de vergunning verleende alsdan deze wijziging kan opleggen volgens bepaalde modaliteiten en termijnen;

4.2.3. Overwegende dat uit het weergegeven normatief kader prima facie nog kan worden afgeleid dat bedrijfsafvalwater mag worden geloosd in de openbare riolering, weze het onder bepaalde voorwaarden en dat er geen afkoppelingsverplichting voor bedrijfsafvalwater bestaat noch een daarmee samenhangende verplichting tot vergaande zelfzuivering; dat de zelfzuivering

voortvloeit uit de omstandigheid dat voor lozing in oppervlaktewater strengere lozingsnormen gelden dan voor lozing in riolering;

4.3.1. Overwegende dat luidens het opschrift ervan de kwestieuze omzendbrief betrekking heeft op “de beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater op de openbare riolering met de beleidsaanpak inzake RWZI-exploitatie”; dat de minister daarin stelt dat “Om de kwaliteitsdoelstellingen te halen en om de EU-richtlijnen uit te voeren, (is) regelmatige herziening en desgevallend aanpassing van de verleende vergunningen nodig (is)”; dat zij er ook op wijst dat de vergunningverlenende overheid beslist of er een vergunning voor het lozen van bedrijfsafvalwater kan worden verleend en onder welke voorwaarden; dat zij vervolgens wijst op de regels die het beleid ten aanzien van de lozing van bedrijfsafvalwater hanteert, waaronder “zelfzuivering is in beginsel verplicht voor de relevante of zogenaamde ‘P-bedrijven’ “ alsook op de mogelijkheid die de n.v. AQUAFIN heeft om met bedrijven contracten af te sluiten teneinde hun afvalwaterprobleem op te lossen; dat de omzendbrief eindigt als volgt :

“De handleiding in bijlage bij deze omzendbrief vormt de leidraad voor een evenwichtige beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater met de exploitatie van openbare RWZI’s door de N.V. AQUAFIN. Deze handleiding is een integraal onderdeel van deze omzendbrief en moet door de diensten en instanties betrokken bij het afvalwaterbeleid worden gevolgd. Een Administratieve Opvolgingscommissie Afvalwater (ADOPA) stuurt en bewaakt de gestructureerde uitvoering van deze omzendbrief.

Wanneer een lopende vergunning afwijkt van de bepalingen van deze omzendbrief zullen de bevoegde administraties overleg plegen met het betrokken bedrijf om te komen tot een wijziging van de vergunningsvoorwaarden”;

4.3.2.1. Overwegende dat het door de minister in de omzendbrief naar voren gebrachte principe dat zelfzuivering “in beginsel” verplicht is voor de prioritaire bedrijven die het meest vervuilen, de zogenaamde P-bedrijven, niet als een dwingende rechtsregel naar voren komt aangezien het hanteren van de term “in beginsel” op de mogelijkheid lijkt te wijzen om van dit beleidsprincipe af te wijken; dat de mogelijkheid waarop in de omzendbrief wordt gewezen om tussen de n.v. AQUAFIN en de bedrijven contracten te sluiten niet als een toevoeging aan of een wijziging van de bestaande normering lijkt te kunnen worden aanzien; dat, voorts, de minister in de omzendbrief expliciet stelt dat de handleiding in bijlage bij de omzendbrief een “leidraad” vormt en dat “overleg” zal gepleegd worden; dat die terminologie evenmin wijst op afdwingbare rechtsregels;

4.3.2.2. Overwegende dat voortgaande op de bewoordingen van de omzendbrief, de minister veeleer een reeks beleidsregelen lijkt te hebben uitgewerkt die dienstig zullen zijn voor de beoordeling van individuele vergunningsaanvragen met betrekking tot de lozing van bedrijfsafvalwater of voor de herziening van de lozingsvoorwaarden van de reeds verleende vergunningen, waarbij geen automatische toepassing van die beleidsregels wordt opgelegd;

4.4. Overwegende dat de omzendbrief voorzien is van een bijlage namelijk een “handleiding”, die volgens de omzendbrief ermede een integraal onderdeel vormt, en als een “leidraad geldt voor een evenwichtige beoordeling van de verenigbaarheid van de lozing van bedrijfsafvalwater met de exploitatie van openbare RWZI’s door de n.v. AQUAFIN”; dat dienvolgens ook moet worden nagegaan of die “handleiding” al dan niet een normatief karakter heeft;

4.5. Overwegende dat de handleiding als titel heeft “Waarheen met het bedrijfsafvalwater. Krachtlijnen inzake de beoordeling van de verenigbaarheid van het lozen in de openbare riolering met de beleidsaanpak inzake rioolwaterzuiveringsinstallaties”; dat de termen “krachtlijnen” en “beleidsaanpak” prima facie niet wijzen op dwingende rechtsregels maar op algemene gedragslijnen, waardoor de overheid zich zal laten leiden, zonder er zich door onvoorwaardelijk gebonden te achten;

4.6.1. Overwegende dat deel 1 van de omzendbrief een inleiding bevat; dat daarin het in het verleden gevoerd afvalwaterbeleid wordt toegelicht; dat wordt gewezen op de verantwoordelijkheden van alle actoren op het vlak van de waterzuivering, dat het nut van de preventie en de complexiteit van de problematiek wordt benadrukt, dat wordt gesteld dat het “uitgangspunt” van de minister is dat de bedrijven het eigen afvalwater zelf zuiveren en dat “wanneer een lopende vergunning afwijkt van het beleid dat in deze omzendbrief is beschreven, (...) in het kader van een regelmatige herziening van de afgeleverde vergunningen (...) op voorstel van ADOPA door de bevoegde administratie overleg (zal) gepleegd worden met het betrokken bedrijf tot wijziging van de vergunningsvoorwaarden”; dat tenslotte wordt stilgestaan bij de noodzaak van de aanleg van afzonderlijke effluentleidingen en ecologische en economische argumenten worden aangebracht om het bedrijfsafvalwater te zuiveren op de plaats waar het ontstaat;

4.6.2. Overwegende dat in deel 1 prima facie geen dwingende rechtsregels lijken te zijn opgelegd; dat de term “uitgangspunt” prima facie als een richtsnoer moet worden begrepen; dat de woorden “beleid” en “overleg” eveneens wijzen op het niet verordenend karakter van de omzendbrief;

4.7.1. Overwegende dat in deel 2 de “beleidsvisie op de lozingsaanpak van bedrijfsafvalwater” wordt uiteengezet; dat daarin onder meer als “beleidslijn” wordt naar voren gebracht : “de verplichte zelfzuivering voor relevante bedrijven, de zogenaamde P-bedrijven”;

4.7.2. Overwegende dat de minister in deel 2 zelf expliciet aangeeft dat het om “beleidslijnen” gaat; dat dus “de verplichte zelfzuivering” voor de zogenaamde P-bedrijven niet als een rechtsregel wordt opgelegd, hetgeen overigens zal blijken bij de bespreking van de verdere inhoud van de omzendbrief;

4.8.1. Overwegende dat deel 3 van de handleiding betrekking heeft op “beslissingscriteria”; dat in casu zal worden nagegaan of de in dit deel opgenomen beslissingscriteria een toevoeging inhouden aan de bestaande reglementering;

4.8.2. Overwegende dat vooreerst een omschrijving wordt gegeven van het begrip “P-bedrijf”; dat de omzendbrief stelt dat het gaat om een door de administratie uitgewerkte definitie, dat het “een hulpmiddel (is) om de aanpak op een gestructureerde wijze te organiseren” en dat de lijst der P-bedrijven “geen absoluut gegeven” is; dat aldus de opgegeven definitie niet als een strikt bindend voorschrift geldt;

4.8.3. Overwegende dat vervolgens aandacht wordt besteed aan de bronsanering; dat als algemeen criterium wordt vooropgesteld (punt 3.2.1) “Bedrijven met een grote vuilvracht (...) en/of met een negatieve invloed op de RWZI-exploitatie dienen in beginsel zelf in te staan voor de zuivering van hun afvalwaterstromen. Het gezuiverde effluent moet worden geloosd in een geschikt oppervlaktewater in plaats van in de openbare riolering”; dat de term “in beginsel” wijst op een algemene gedragslijn, niet op een rechtsregel, die onvoorwaardelijk moet worden gevolgd;

4.8.4. Overwegende dat er daarna wordt op gewezen dat het geïntegreerde actieprogramma voor tussentijdse vergunningen-evaluatie kan leiden

tot verplichte afkoppeling en/of wijziging van de vergunningsvoorwaarden op basis van artikel 45 van Vlarem I; dat wat dit punt betreft, de omzendbrief prima facie niets lijkt toe te voegen aan de bestaande reglementering;

4.8.5. Overwegende dat in deel 3 verder wordt stilgestaan bij een reeks basiscriteria om de aanvaardbaarheid van lozingen in de riolering te toetsen; dat prima facie niet blijkt en dat de verzoekende partijen nergens aangeven dat die criteria afwijken van de bestaande regelgeving; dat in elk geval uit dit deel kan worden afgeleid dat de afkoppeling van de P-bedrijven niet als een absolute verplichting geldt, maar als een “beginsel” wordt vooropgesteld; dat immers “indien de bestaande RWZI-zuiveringscapaciteit groter is dan nodig voor de behandeling van het aangevoerde huishoudelijk (stedelijk)afvalwater, (...) de overblijvende capaciteit (kan) aangewend worden voor de zuivering van bedrijfsafvalwater van P-bedrijven”; dat, indien de bestaande effectief geloosde vuilvracht niet te groot is t.o.v. de verwerkingscapaciteit, lozing in de riolering voor P-bedrijven nog steeds mogelijk lijkt en dat ook nog gewezen wordt op mogelijke restcapaciteit van de RWZI’s, die in rekening kan worden gebracht;

4.8.6. Overwegende, voorts, dat in hetzelfde deel 3 onder de titel “contractmogelijkheden bedrijven/NV AQUAFIN” wordt gesteld :

“De beslissing tot aan- of afkoppelen wordt niet blind genomen, maar dient gebaseerd te zijn op een gestructureerd overleg met zowel de betrokken bedrijven als de beheerders van de industrieterreinen om tot de ecologisch meest verantwoorde oplossing te komen”;

dat daaruit prima facie blijkt dat het niet de bedoeling is de aan- of afkoppeling als een rechtsregel, dus onvoorwaardelijk, toe te passen;

4.8.7. Overwegende dat het “afkoppelingsbeginsel” ook ter sprake komt onder punt 3.4.2 “contract uitbreiding RWZI-zuiveringscapaciteit”; dat ook hier expliciet sprake is van een “afwijking op dit afkoppelingsbeginsel”; dat er wordt gewezen op mogelijk overleg alsook op mogelijke contractuele samenwerking tussen bedrijven en de n.v. AQUAFIN, voor diverse aangelegenheden, zoals onder meer de capaciteitsuitbreiding van de RWZI’s; dat, voorts, in hetzelfde deel 3, onder punt 3.4.3 “contract leidingen” wordt gestipuleerd dat contracten kunnen worden gesloten met gemeenten en met de n.v. AQUAFIN voor de aanleg van afvoerleidingen; dat het

voorzien in zulk een mogelijkheid tot het sluiten van contracten niet lijkt in te druisen tegen de vigerende regelgeving;

4.8.8. Overwegende tenslotte dat onder punt 3.5 wordt gewezen op de mogelijkheid voor bedrijven tot het sluiten van samenwerkingsakkoorden en onder punt 3.6 wordt gewezen op de behoefte aan een preventief calamiteitenbeheer; dat prima facie in de weergegeven calamiteitenaanpak geen bindende rechtsregel kan worden ontwaard; dat overigens de verzoekende partijen dat onderdeel van de omzendbrief niet betrekken in hun argumentatie aangaande het verordenend karakter van de omzendbrief;

4.9.1. Overwegende dat deel 4 van de omzendbrief handelt over de “omzetting krachtlijnen in vergunningen”; dat in punt 4.1 “vaststellen vergunde vrachten” de aanpak voor het vaststellen van vergunde vrachten “gebaseerd op juridische uitgangspunten” wordt uiteengezet; dat in punt 4.2 “vaststellen vergunde debieten” enerzijds wordt stilgestaan bij de problematiek van het hemelwater en anderzijds wordt uiteengezet dat ook om reden van hydraulisch effect op overstortfrequentie de lozing van ongezuiverd bedrijfsafvalwater in de openbare riolering dient te worden geminimaliseerd; dat de inhoud van deze punten geen verordenend karakter vertoont; dat overigens de verzoekende partijen deze punten in hun argumentatie niet betrekken;

4.9.2. Overwegende dat punt 4.3 van deel 4 als titel draagt “redelijke overgangstermijnen”; dat daarin de verzoekende partijen een argument putten ter ondersteuning van hun betoog dat de bestreden omzendbrief een verordenende omzendbrief betreft; dat prima facie dit argument in casu niet lijkt op te gaan; dat immers expliciet wordt gesteld “de noodzakelijke afkoppeling van bedrijven moet worden gerealiseerd op basis van overleg tussen de bevoegde administraties (VMM en AVM) en het bedrijf/de bedrijven waarbij realistische termijnen worden afgesproken. Uiteraard is de ene afkoppeling niet gelijk aan de andere”; dat dergelijke redactie niet te verenigen is met het onvoorwaardelijk strak karakter van dwingende rechtsnormen; dat, daarenboven, zoals reeds aangegeven, artikel 45 van Vlarem I voorziet in de mogelijkheid tot herziening van de vergunningsvoorwaarden en dat prima facie daartoe de mogelijkheid behoort om afkoppeling op te leggen; dat het voorstellen van een redelijke termijn om alsdan tot afkoppeling over te gaan niet een toevoeging of een wijziging van de bestaande regelgeving lijkt in te houden;

4.10. Overwegende dat deel 5, het laatste deel van de handleiding, betrekking heeft op de administratieve opvolgingscommissie afvalwater (ADOPA); dat blijkens de omzendbrief deze commissie wordt ingesteld teneinde tot een gecoördineerd afvalwaterbeleid conform de “interpretatieve” omzendbrief te komen; dat expliciet wordt gesteld dat in die commissie overleg wordt gepleegd “waarbij gestreefd wordt naar consensus met respect voor de bevoegdheden en taken van de betrokken actoren”, dat “indien geen consensus kan bereikt worden (...) - zo nodig - aan de Minister (dient) gevraagd een eindbeslissing te nemen” en dat “het niet de bedoeling (is) dat ADOPA in de plaats komt van bestaande verantwoordelijke instanties en overlegstructuren of van het overleg voorzien in de beheersovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de n.v. AQUAFIN”; dat aldus niet blijkt dat ADOPA de bevoegdheid krijgt om dwingend op te treden;

4.11. Overwegende dat uit hetgeen voorafgaat prima facie blijkt dat de bestreden omzendbrief geen dwingende rechtsregels bevat die een aanvulling of een wijziging van de bestaande regelgeving inhouden; dat aangezien de omzendbrief niet verordenend lijkt te zijn, de vordering tot schorsing als onontvankelijk moet worden verworpen,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

### **Artikel 2.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op  
negen januari tweeduizend en drie, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

|        |                    |                      |
|--------|--------------------|----------------------|
| Mevr.  | M.-R. BRACKE,      | kamervoorzitter,     |
| de HH. | R. STEVENS,        | staatsraad,          |
|        | E. BREWAEYS,       | staatsraad,          |
|        | Th. VAN RAEMDONCK, | toegevoegd griffier. |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**Th. VAN RAEMDONCK.**

**M.-R. BRACKE.**